

SAMHÄLLS-
VETENSKAPLIGA
FAKULTETEN

Nazist och autist - men ingen terrorist?

En fallstudie med TRAP-18

Författare:

Harald Bech-Jansen

Åsa Gidlund

Handledare:

Tony Ingesson

Antal ord:

9 975

Innehållsförteckning

Abstract	1
1. Inledning	2
2. Bakgrund	3
2.1 Empirisk bakgrund	3
2.1.1 Varningsteori	3
2.1.2 Forskningsproblemet	3
2.2 Tidigare forskning	4
2.3 Teoretiskt ramverk	6
2.3.1 De åtta varningsbeteendena	7
2.3.2 De tio karaktärsdragen	8
3. Metod	10
3.1 Fallstudie	10
3.2 Kvalitativ textanalys	11
4. Operationalisering	12
4.1 De åtta varningsbeteendena	12
4.2 De tio karaktärsdragen	13
5. Material	15
6. Analys	16
6.1 De åtta varningsbeteendena	16
6.1.1 Förberedelse	16
6.1.2 Fixering	18
6.1.3 Identifikation	19
6.1.4 Test av egen förmåga	20
6.1.5 Explosion av energi	20
6.1.6 Läckage	21
6.1.7 Sista utväg	21
6.1.8 Direkt och explicit kommunikation	21
6.2 De tio karaktärsdragen	21
6.2.1 Missnöje och moralisk upprördhet	21
6.2.2 Ideologisk inramning	22
6.2.3 Misslyckat försök att närma sig den ideologiska gruppen	23
6.2.4 Beroende av den virtuella gemenskapen	23

6.2.5 Misslyckande att uppnå sina mål -----	23
6.2.6 Förändringar i tänkande och humör-----	24
6.2.7 Misslyckande att bilda varaktiga sexuellt intima relationer -----	24
6.2.8 Psykisk störning-----	25
6.2.9 Kreativitet och innovation-----	25
6.2.10 Tidigare instrumentellt våld -----	26
6.3 Tolkning gjord av FOI -----	26
7. Slutsatser-----	29
7.1 De åtta varningsbeteendena-----	29
7.2 De tio karaktärsdragen -----	29
7.3 Diskussion-----	30
8. Referenser -----	31

Abstract

This study investigates how the TRAP-18 instrument can be used to identify and prioritize threats from lone-actor terrorists by applying the framework on a case of a Swedish man convicted of weapons offenses and crimes against the law on flammable and explosive substances. This case is a contribution to the increasing number of studies using TRAP-18, due to the fact that the individual studied is not convicted of, or has committed, any act of terrorism. The study finds that the perpetrator fulfils a majority of the indicators of TRAP-18, and that TRAP-18 could be a useful tool for authorities to prioritize threats from lone actors. However, the authors of this study question the tool's usefulness in identifying potential lone actor terrorists.

Key words: TRAP-18, Terrorism, Sweden, Warning, Threats, Warning behaviour, Characteristics, Swedish Security Service, Lone-actor, National security.

1. Inledning

Den 27 september 2022 dömdes Tim Holmkvist¹ till fängelse i 3 år och 6 månader för grovt vapenbrott, brott mot lagen om sprängämnesprekursorer samt brott mot lagen om brandfarliga och explosiva varor. Holmkvist hade även åtalats för förberedelse till allmänfarlig ödeläggelse, grovt brott, men friats på den åtalspunkten (Göta hovrätt 2022; Skaraborgs tingsrätt 2022). I Holmkvists bostad påträffades stora mängder kemikalier, sprängämnen och vapen samt vapendelar, flera av dem 3D-printade. Vidare hittades stora mängder högerextremt innehåll på Holmkvists dator (Skaraborgs tingsrätt 2022: 12-14).

Enligt Säkerhetspolisen har de flesta terrorattentaten i västvärlden den senaste tiden utförts av ensamagerande personer (Säkerhetspolisen 2023). Fenomenet ensamagerande terrorister förefaller vara tämligen nytt, även om begreppet inte är helt okomplicerat att definiera, och Hartleb (2020: 30) menar att ensamagerande terrorister länge varit negligerade av underrättelsemyndigheter, beslutsfattare och forskare. Efter 9/11 har polisens arbete inom kontraterrorism utvecklats till vad som kallas *intelligence-led policing* (underrättelsestyrt polisarbete), vari hotbedömningar är en nyckelaspekt av nutida kontraterrorismarbete. Hotbedömningarna syftar till att generera underrättelser på vilka beslut om åtgärder och ingripanden kan grundas, i syfte att upptäcka och avvärja terrorattacker (Clemmow m.fl. 2020: 452). Ett verktyg som används för att identifiera och utvärdera ensamagerande terrorister är *Terrorist Radicalization Assessment Protocol-18* (Meloy & Gill 2016). *Terrorist Radicalization Assessment Protocol-18* består av åtta varningsbeteende och tio karaktärsdrag. Grundantagandet är att ju fler av varningsbeteendena och karaktärsdragen som är närvarande hos en individ, desto högre är risken att denna begår ett terrorattentat i närtid (Meloy & Gill 2016: 39).

Syftet med denna studie är att förstå hur *Terrorist Radicalization Assessment Protocol-18* (TRAP-18) kan användas för att bedöma hot från potentiella ensamagerande terrorister. Undersökningen består i att applicera de faktorer som innefattas av TRAP-18 på ett fall av en potentiellt ensamagerande terrorist, med avsikt att beskriva hur verktyget kan användas för att varsebli myndigheter om hotet från ensamagerande aktörer.

¹ Av integritetsskäl har vi ändrat gärningspersonens namn. Tim Holmkvist heter egentligen något annat.

2. Bakgrund

2.1 Empirisk bakgrund

Fenomenet terrorism är något som skapar rubriker såväl i medier som i forskningssammanhang, inte minst under den senare halvan av 1900-talet och framåt. Att definiera terrorism är i sig inte en oproblematisk uppgift, och det finns ingen allmänt vedertagen definition av detta begrepp. Många kritiska forskare hävdar att aktiviteten att tillskriva en aktör begreppet terrorist i sig är en högst politisk sådan, då begreppet i regel innebär att aktiviteterna beskrivs som olagliga och illegitima. Andra aspekter som ofta inkluderas i begreppet är politiska eller ideologiska motiveringar, civila som huvudsakliga mål samt en ambition om en långtgående psykologisk effekt av handlingarna (Sjöberg m.fl. 2009: 8). FBI definierar terrorism som en olaglig våldshandling eller handling mot personer eller egendom i syfte att skrämja eller tvinga en regering, civil population eller annat segment däri, för att uppnå politiska eller sociala mål (FBI, u.å.).

2.1.1 Varningsteori

Enligt den klassiska uppfattningen av varningsteori är utgångspunkten att ett hotfenomen på förhand avger signaler som en myndighet eller underrättelsetjänst i teorin kan uppfatta och tolka. Signalerna är i hotets inledande skede otydliga, för att sedan bli tydligare och starkare i närmre tid till hotet. Idén går ut på att bevaka och uppfatta signaler om kommande hot, varpå åtgärder kan vidtas för att hantera hoten (Agrell 2013: 8). I diskussioner om varningsteori inkluderas ofta begreppet brus. Brus är den kringliggande information som inte är av relevans för hotet, vilket kan göra varningssignalerna svåra att uppfatta (Ibid: 10).

Den första fasen i en varningsprocess benämns varseblivning. Denna fas karaktäriseras av att ett hotfenomen medvetandegörs. Den andra fasen, vaksamhet, relaterar till hur det enskilda hotfenomen ska prioriteras i relation till andra hot. Myndigheterna är i denna fas inriktade på att uppfatta om hotet intensifieras eller avtar, och i de fall hotet upplevs tillta förbereds eventuella åtgärder kopplade till hotet. I den tredje och sista fasen, larm, konkretiseras hotet i tid och rum (Ibid: 20-21). Vi kan utifrån dessa tre faser av varningsprocessen förstå att TRAP-18 rör sig inom fas två - vaksamhet.

2.1.2 Forskningsproblemet

Att upptäcka ensamagerande terrorister är en utmaning för underrättelsetjänster runt om i världen. Enligt Meloy & Gill (2016: 1) anses ensamagerande terrorister vara ett omfattande hot mot nationell säkerhet såväl i Nordamerika som i Europa. Även Säpo pekar på komplexiteten av fenomenet ensamagerande terrorister, och de utmaningar som myndigheter ställs inför på grund av detta (Säkerhetspolisen 2022). Enligt Nationellt centrum för terrorhotbedömnings (NCT) helårsbedömning från 2023 utgörs terroristhoten mot Sverige i huvudsak av

våldsbejakande högerextremism och våldsbejakande islamism. Vidare pekar NCT (2023: 1) specifikt på att hotet från högerextrema aktörer kommer från ensamagerande individer. Genom att genomföra en fallstudie på ett svenskt fall där myndigheter agerat på förhand syftar denna undersökning till att klargöra hur information om aktören använts inom ramen för TRAP-18 för att: 1) identifiera Tim Holmkvist, och 2) anse hotet från honom så prioriterat att en förundersökning mot honom inleddes, vilket sedermera ledde till hans gripande. Den fråga denna studie avser svara på är sålunda:

Hur kan TRAP-18 användas för att identifiera och prioritera potentiella ensamagerande terrorister?

Med denna frågeställning söker författarna sätta sig in i myndigheternas situation för att förstå TRAP-18s möjligheter och utmaningar i att identifiera och utvärdera hot från ensamagerande.

2.2 Tidigare forskning

Detta avsnitt syftar till att situera denna studie inom forskningsfältet, utvärdera tidigare forskning och synliggöra varför vår frågeställning är relevant inom området, i enlighet med de syften Lamont (2022: 80-82) menar att en litteraturöversikt har. Terrorism är ett omdiskuterat ämne, och har under de senaste 40 åren studerats av flertalet forskare, se till exempel Crenshaw (1981), Fromkin (1975) och Laqueur (1986). Forskningen har även skett i olika riktningar, där vissa studerar terroristorganisationer, se Mobley (2012), medan andra, se Meloy & Gill (2016), fokuserar på ensamagerande terrorister. I denna studie ligger fokus på den ensamagerande terroristen.

Forskning baserad på TRAP-18 är ett relativt nytt forskningsområde då ramverket utvecklades år 2015 som ett riskbedömningsverktyg för ensamagerande terrorister (Meloy m.fl. 2015: 140).

Allely & Wicks (2022) har gjort en forskningsöversikt av artiklar som använt sig av TRAP-18. Urvalet bestod av 17 studier. Allely & Wicks (2022: 218) menar att det är möjligt att förhindra människor från att genomföra terrorhandlingar om myndigheterna har goda strukturer för att hantera hot och att fokus ligger på den misstänktes beteende. Vidare gör de en uppdelning mellan hotbedömning och riskbedömning, där hotbedömning går ut på att identifiera, bedöma och hantera en person av betydelse i realtid. Riskbedömning syftar till att fastställa den relativa risken att en person ska använda sig av våld, vilket görs genom att identifiera hur pass utbrett användning av våld är för den grupp individen tillhör (Allely & Wicks 2022: 218-219). Att förebygga terrorism kan uppnås antingen genom hotbedömning eller riskbedömning, men Allely & Wicks (2022: 219) fokuserar på hotbedömning, och utvärderar hur TRAP-18 kan användas för att identifiera, bedöma och hantera personer av intresse. Den slutsats Allely & Wicks (2022: 257-258) drar är att majoriteten av studierna ansåg att TRAP-18 är en användbar metod för att tidigt upptäcka och hantera personer av intresse.

Brugh m.fl. (2023) avsåg i sin studie undersöka rimligheten och användbarheten av TRAP-18. På basis av öppet tillgänglig information utvärderade Brugh m.fl. (2023) 35 amerikanska och 38 europeiska, totalt 77, jihad-inspirerade terrorister. För 11 av de 18 kriterierna bedömde Brugh m.fl. (2023:195) att det inte fanns tillräckligt med information för att kunna avgöra om kriteriet uppvisades eller inte. Tre av terroristerna blev inte rekommenderade aktiv övervakning eller särskild hotbedömning, vilket Brugh m.fl. (2022: 201) inte kunde förklara. Det kriteriet, av de som gick att mäta, vilket hade flest förekomster var att gärningspersonen var knuten till en ideologi, och den ovanligaste var kreativitet och innovation. Brugh m.fl. (2022: 198-204) menar att vissa kriterier är rimliga och användbara. Dock pekar de på vissa frågetecken avseende huruvida TRAP-18 i sin helhet är användbart då det kräver stora mängder historisk information som inte finns öppet tillgänglig, utan skulle förslagsvis behöva kompletteras med intervjuer. Vidare var avsaknaden av kriteriet kreativitet och innovation så utbrett att det inte verkar vara en faktor för terrorism (Brugh m.fl. 2022: 203-204).

Vi har identifierat vissa begränsningar i den studie Brugh m.fl. (2023) genomfört. Att det på så många kriterier bedöms finnas för lite information för att avgöra huruvida indikatorn uppvisas eller inte talar inte nödvändigtvis för att ramverket är bristfälligt, utan skulle lika gärna bero på att datasetet de använt sig av är bristfälligt. Brugh m.fl. (2023: 202-203) lyfter fram att den data de använt kan sakna viktiga dokument om de är skrivna på ett språk som inte är engelska. Detta blir därför en någorlunda stor begränsning. Vidare finns det i studiens inriktning ett automatiskt positivt värde på det ideologiska kriteriet, eftersom jihadism varit den selekterande faktorn i urvalet för studien. Vi förhåller oss därför något skeptiska till denna studie.

Böckler m.fl. (2020) utforskade om bedömningen genom TRAP-18 kan skilja mellan en person som begått ett terroristbrott och en person som bedrivit terroristpropaganda, finansiellt stöttat en terrororganisation eller gått med i en terrororganisation. De gör detta genom att använda sig av 80 dömda tyska individer. De tre skillnaderna i riskbeteende mellan våldsbrottslingarna och de icke våldsamma brottslingarna som var statistiskt signifikanta var förberedelse, test av egen förmåga och enda möjliga utväg (Böckler m.fl. 2020: 163-164). Den slutsats Böckler m.fl. (2020: 169-170) kom fram till var att TRAP-18 kan skilja mellan våldsamma brottslingar och icke våldsamma brottslingar.

Erlandsson & Meloy (2018) har gjort en fallstudie av gärningsmannen bakom skolattacken i Trollhättan 2015, och jämför fallet med andra ensamagerande terrorister med hjälp av TRAP-18 (Erlandsson & Meloy 2018: 1917, 1923-1925). Gärningsmannen uppfyllde sju av åtta riskbeteenden, och åtta av tio personliga kännetecken i TRAP-18. Erlandsson & Meloy (2018: 1925-1926) menar att resultaten från TRAP-18 bekräftade deras hypotes om att gärningsmannens bakgrund och beteende stämde väl överens med tidigare forskningsfynd rörande ensamagerande terrorister i Europa och USA. Vidare hävdar de att relationen mellan mental sjukdom och ideologisk fanatism är komplex, och att det krävs ett strukturerat ramverk för att prioritera fall, vilket de menar att TRAP-18 är.

Goodwill & Meloy (2019) har gjort en valideringsstudie där de analyserar sitt urval genom TRAP-18. Urvalet består av 33 nordamerikanska terroristattacker och 23 individer som inte

begått terroristattacker, totalt 56 individer. De resultat Goodwill & Meloy (2019: 530) kom fram till är att det inte finns en signifikant skillnad i det totala antalet TRAP-18-indikatorer eller personliga kännetecken mellan terroristattackerarna och icke-attackerarna, men att indikatorerna för riskbeteenden var signifikant fler än hos attackerare än hos icke-attackerare. De slutsatser Goodwill & Meloy (2019: 530-532) drar är att studien visar att TRAP-18 har god validitet, fungerar väl för att förebygga terrorism och är ett effektivt sätt att hantera hot.

Meloy & Gill (2016: 37) analyserade 111 ensamagerande terrorister från USA och Europa utifrån TRAP-18 i syfte att utvärdera validiteten av ramverkets kriterier. I en av analyserna delades urvalet in i tre grupper: radikala islamister, högerextremister och enfrågeterrorister (*single-issue terrorists*), där frekvenserna för de olika indikatorerna jämfördes mellan grupperna. I en annan analys jämfördes skillnaderna mellan lyckade attacker och hindrade attacker (Meloy & Gill 2016: 42). 70% av urvalet uppvisade åtminstone hälften av TRAP-18s indikatorer (Meloy & Gill 2016: 45). Den slutsats Meloy & Gill (2016: 49) drar är att TRAP-18 tycks vara en användbar modell som kan användas som en utredningsmall eller organiseringsverktyg i syfte att hjälpa i arbetet med hotbedömning, vilket också underlättar prioritering av fall för övervakning eller hantering.

Sammantaget finns det någorlunda bred tidigare forskning kring TRAP-18, där det använts både i fallstudier och i studier med större urval. Det går att argumentera för att det föreligger vissa evidensproblem kopplat till flera av de ovan redogjorda forskningsstudierna. Antingen använder forskarna redan genomförda terrordåd som urval för vilka aktörer som ingår i studien, varför det blir omöjligt att validera huruvida faktorerna som ingår i metoden exkluderar individer vilka även de uppvisar närvaron av indikatorerna, men inte begått terrordåd. Av denna anledning är studierna gjorda av Goodwill & Meloy (2016) samt Böckler m.fl. (2020) att betrakta som synnerligen relevanta eftersom deras resultat pekar på TRAP-18s möjligheter att urskilja potentiella våldsverkare.

2.3 Teoretiskt ramverk

Utvecklingen av TRAP-18 började som en följd av upplevd avsaknad av distinktion mellan affektivt (emotionellt och reaktivt) och instrumentellt (riktat) våld (Meloy 2018: 1). Meloy (2018: 1-2) menar att det finns stark empirisk grund för att dessa två typer av våld är olika, och att distinktionen är viktig för hanteringen av risker och hot. Följaktligen formulerade Meloy (2018: 1-2) indikatorer på instrumentellt våld, vilka kom att kallas för varningsbeteenden.

Varningsbeteendena är utformade för att skilja mellan avsiktliga beteenden som är kopplade till den våldsamma handlingen snarare än mer kroniska och avlägsna egenskaper som kan kopplas till våld i största allmänhet, exempelvis narkotikamissbruk och tidigare historik av våld (Meloy 2018: 2). De tio karaktärsdragen är enligt Meloy (2018: 4-5) riskfaktorer som är mer avlägsna än varningsbeteendena i det att de ökar sannolikheten för att en person ska genomföra ett attentat, medan varningsbeteendena indikerar att attentatet är nära förestående.

2.3.1 De åtta varningsbeteendena

Förberedelse handlar om efterforskning, planering, kartläggning, informationsinhämtning och införskaffande av material för attentatet (Meloy 2018: 2). Uppvisandet av detta beteende betyder att personen börjat röra sig mot den operationella delen av attentatet, och att den sannolikt avser utöva våld.

Fixering är en ökande och extrem upptagenhet med en person eller en fråga, vilket ofta sker på bekostnad av det sociala livet eller arbetslivet, alternativt båda. En nyckel till att förstå huruvida den misstänkte uppvisar fixering eller inte, utöver försämringen i det sociala livet eller arbetslivet, är den diskrepans som finns mellan den sociala miljö fixeringen uttrycks i, alltså verkligheten, och själva fixeringen (Meloy 2018: 2).

Identifikation handlar om önskningar och fantasier om att vara en hjälte eller krigare, ett beundrande eller identifierande med en tidigare terrorist eller attentatsperson, och att identifiera sig som en aktör som ska föra fram en viss sak eller värdering. Fixering är det man tänker på, identifikation handlar om det man blir. För hotbedömningen är skiftet från fixering till identifikation en nyckelfaktor i kontexten av terrorism (Meloy 2018: 2).

Test av egen förmåga handlar om en våldshandling den misstänkte genomför för första gången, men som inte tycks vara relaterad till själva attentatet. Handlingen ska snarare betraktas som en psykologisk övning inför attentatet (Meloy 2018: 2).

Explosion av energi är ökad aktivitet eller ökad variation av aktivitet kopplat till målet, exempelvis inhämtning av mer information eller många besök till attentatsplatsen. Detta varningsbeteende kan emellertid inte bedömas om det inte finns en fastställd grundnivå att utgå ifrån (Meloy 2018: 2-3).

Läckage är att den misstänkte läcker, medvetet eller omedvetet, att den har för avsikt att genomföra ett attentat. Meloy (2018: 3) menar att detta är akilleshälen för ensamagerande terrorister, där en majoritet av dessa kommer läcka sina avsikter. En paradox är att både personer som har genuina avsikter att genomföra ett attentat men även ofarliga individer, utan egentliga avsikter att begå en våldshandling, kommer läcka (Meloy 2018: 3).

Sista utväg handlar om att attentatet är den enda möjliga utvägen. Detta kan bero på en utlösande händelse i den misstänktes liv, exempelvis att bli av med jobbet, eller uppbrott med familj eller en relation. Vid denna punkt kan beteende som tyder på att den misstänktes liv kommer ta slut inom kort noteras, exempelvis att ägodelar skänks bort, testamente skrivs, och avslutande av bankkonton (Meloy 2018: 3). Vi anser att även publicering av manifesten kan läggas till, något Ware (2020) menar ökat hos högerterrorister.

Direkt och explicit kommunikation är när den misstänkte på något sätt kommunicerar ett hot till måltavlan eller de polisiära myndigheterna i förväg. Färre än 20% av attentatspersoner kommunicerar direkta hot på förhand, och det betraktas som ganska ovanligt (Meloy 2018: 3).

2.3.2 De tio karaktärsdragen

Missnöje och moralisk upprördhet är ett resultat av personliga livserfarenheter och historiska, politiska eller religiösa händelser. Missnöje handlar ofta om att man känner sig förödmjukad, arg eller att ens problem beror på någon annan, medan den moraliska upprördheten handlar om identifikation med en grupp som lidit och blivit utsatt, även om den misstänkte inte haft samma erfarenheter (Meloy 2018: 4).

Ideologisk inramning handlar om att personen är del av en ideologi som rättfärdigar användandet av våld och attentatet. Detta kan vara politiska eller religiösa ideologier, en sakfråga som är viktig för personen eller en moralisk tro. Vanligen är anknytningen till ideologin endast ytlig, och anammas för att den rättfärdigar våld (Meloy 2018: 4).

Misslyckat försök att närma sig den ideologiska gruppen innebär att personen blir avvisad av den grupp som har liknande ideologi, har svårt att ansluta sig på grund av sociala svårigheter, eller att personen självmant lämnar gruppen på grund av ideologiska skiljaktigheter (Meloy 2018: 4; Meloy & Gill 2016: 40).

Beroende av den virtuella gemenskapen handlar om att individen använder sig av internet, sociala medier och forum, och andra virtuella program för att interagera med andra personer kopplade till ideologin i syfte att förstärka sina övertygelser eller planera och förbereda attentatet (Meloy 2018: 4).

Misslyckande att uppnå sina mål är motgångar eller misslyckanden att uppnå sina akademiska eller yrkesmässiga mål (Meloy 2018: 4).

Förändringar i tänkande och humör är när tankarna och hur tankarna uttrycks förändras över tid, exempelvis genom att bli mer absoluta och förenklade. Självreflektion minskar eller upphör helt, och fanatisk övertalning inleds. Individen går från ilska till förakt till mordiskt hat mot andra grupper (Meloy 2018: 4).

Misslyckande att bilda varaktiga sexuellt intima relationer kan förekomma tillsammans med sexualisering av våld eller sexuell aggressivitet, vilka fungerar som ett substitut för avsaknaden av parförhållande. Detta kan uttrycka sig i sexualisering av vapen, sexköp eller tvångsmässigt bruk av porr, vilka alla av individen kan rationaliseras med hjälp av ideologin (Meloy 2018: 4).

Psykisk störning innebär psykisk ohälsa, historisk eller nuvarande. Här föreligger möjligheten att ideologin kan samspela med den psykiska störningen, exempelvis hur självmordsbenägenhet och depression kan leda till martyrskap, eller att storhetsvansinne befäster den ideologiska övertygelsen (Meloy 2018: 4-5).

Kreativitet och innovation är tänkande "utanför boxen", vilket kan göra att attentatet är kreativt, innovativt eller nyskapande (Meloy 2018: 5).

Tidigare instrumentellt våld visar att individen har förmåga och vilja att använda sig av våld på ett planerat och systematiskt sätt (Meloy 2018: 1, 5).

3. Metod

3.1 Fallstudie

Denna studie undersöker genom fallet Tim Holmkvist hur TRAP-18 kan användas för att identifiera och prioritera hot från ensamagerande terrorister. Syftet är att skapa en förståelse för hur processen för identifiering och prioritering av hot från potentiella ensamagerande enligt TRAP-18 kan gå till. Fallet Tim Holmkvist är relevant att studera med anledning av att 1) svenska myndigheter använde TRAP-18 i utvärderingen av Tim Holmkvist, och 2) Tim Holmkvist inte blivit dömd för terroristbrott. Tim Holmkvist skulle kunna vara ett fall där TRAP-18 använts av myndigheter på ett framgångsrikt sätt, vilket gör fallet intressant att studera. Vidare innebär det faktum att Tim Holmkvist inte blev dömd för någon terrorbrottslighet att denna studies analys i större utsträckning efterliknar de omständigheter myndigheterna står inför när de identifierar och prioriterar potentiella ensamagerande. Fallet torde därmed i relativ stor utsträckning efterlikna de förutsättningar som TRAP-18 är tänkt att fungera under. Tidigare kvalitativa fallstudier har selekterat fallen baserat på att individerna genomfört en terrorattack. Denna studie avser undersöka ett fall av en individ som inte är dömd för eller har genomfört en terrorattack genom att utvärdera huruvida Tim Holmkvist utifrån TRAP-18 kan definieras som en ensamagerande terrorist. Studien analyserar sålunda i vilken utsträckning de olika faktorer som innefattas av TRAP-18 förekommer i fallet Tim Holmkvist.

Fallstudier är argumentativt en bra metod för att studera ett fenomen ingående och skapa djup förståelse för detta. Kritik mot fallstudier består ofta i metodikens begränsade möjligheter till generalisering. Styrkan i fallstudier består i dess ambition till att lyfta de specifika aspekterna av det enskilda fallet och skapa förutsättningar för ingående kunskap om dessa. Fallstudie har valts som metod för denna undersökning då det bidrar med detaljerade insikter om det specifika fallet, och det empiriska resonemanget som metoden bidrar med kan leda till nya hypoteser eller teorikritik (Lamont 2021: 217).

Enfallsstudier är i regel kvalitativa, vilket innebär att syftet är att skapa förståelse (Alvehus 2013: 75, 79). Det hade varit intressant att genomföra en jämförande studie mellan flera olika fall av individer som inte är dömda för terrorism där TRAP-18 använts som verktyg för att identifiera och prioritera hotaktören, i syfte att förstå verktygets eventuella begränsningar och styrkor. Detta har dock med anledning av studiens begränsade omfång valts bort som forskningsdesign för denna studie.

Solida kvantitativa studier har genomförts av bland annat Goodwill & Meloy (2019), Meloy & Gill (2016), Brugh m.fl. (2023) och Meloy m.fl. (2021). Även metastudien av Allely & Wicks är ett relevant kvantitativt bidrag till forskningen om TRAP-18 (se avsnitt Tidigare forskning). Vad avsnittet om tidigare forskning på området visade var att det är relativt få enfallsstudier som har bidragit med kunskap i ämnet, och ingen kvalitativ studie har genomförts på ett fall där personen inte genomfört en terrorattack, en lucka som denna studie söker fylla.

3.2 Kvalitativ textanalys

Kvalitativa metoder söker klargöra de inbördes meningar som förutsätts existera i materialet. Genom att tolka materialets mening avslöjas dess innebörder (Alvehus 2013: 20-23). Det kvalitativa tillvägagångssättet innebär att materialet analyseras utifrån de indikatorer som omfattas av TRAP-18. Metoden kan sålunda beskrivas som en systematiserande studie medelst textanalys, där det empiriska materialet klassificeras enligt de faktorer som utgör TRAP-18. Ansatsen till studien är av deskriptiv karaktär, vilket innebär att undersökningen åsyftar till att tolka materialet för att förstå huruvida de olika faktorerna är närvarande eller ej (Esaiasson m.fl. 2012: 136-147, 211). Textanalysens process består i att utifrån aktuell frågeställning formulera ett antal frågor utifrån vilka materialet sedermera undersöks. Eftersom studiens frågeställning utgår från TRAP-18 är dessa frågeställningar förhandsdefinierade, se nedan avsnitt om *Operationalisering* (Esaiasson m.fl. 2012: 215-218).

4. Operationalisering

Nedan tabeller syftar till att tydliggöra hur de olika faktorerna har identifierats i materialet. Genom att omformulera indikatorerna som frågor till materialet är det författarnas ambition att öka studiens transparens och reliabilitet. Frågorna nedan kommer vägleda vår tolkning av materialet för att avgöra huruvida de olika faktorerna i TRAP-18 är närvarande hos aktören. Frågorna bygger till stor del på den operationalisering av TRAP-18 som presenteras av Meloy & Gill (2016). För att en indikator (det vill säga ett varningsbeteende eller ett karaktärsdrag) ska anses uppfyllt behöver endast en av frågorna som stipuleras för respektive indikator vara positiv. Samma bevis kan även uppfylla flera indikatorer.

Frågorna är ställda på så sätt att bara positiva värden undersöks. Detta innebär att en indikator antingen är närvarande eller inte - det finns inga negativa värden. I verktygets utformning såsom Meloy & Gill (2016) konstruerat det finns det inte utrymme för negativa värden, utan indikatorn är antingen närvarande eller inte. Huruvida negativa värden hade kunnat bidra med större nyansering i verktygets användning är en fråga som författarna förvisso anser är relevant, men som ligger utanför syftet med denna studie.

4.1 De åtta varningsbeteendena

Indikator	Frågor till materialet
<i>Förberedelse</i>	<ul style="list-style-type: none">- Har personen gjort inköp av materiel som kan användas för att utföra ett våldsdåd?- Har personen efterforskat möjliga måltavlor, exempelvis personer, organisationer eller installationer?- Har personen genomfört taktisk träning eller övat inför en möjlig attack?
<i>Fixering</i>	<ul style="list-style-type: none">- Spenderar personen orimligt mycket tid eller engagemang på ett specifikt ämne så till den grad att det påverkar personens sociala liv eller yrkesliv? Tecken på detta kan vara att personen spenderar mycket tid på internetforum relaterade till ämnet.- Uttrycker personen starka åsikter kopplat till detta på internetforum?
<i>Identifikation</i>	<ul style="list-style-type: none">- Anser personen sig tillhöra en specifik grupp eller rörelse?- Finns det indikationer på att personen liknar sig vid andra (exempelvis idoliserar tidigare terrorister)?
<i>Test av egen förmåga</i>	<ul style="list-style-type: none">- Har personen tidigare begått våldshandlingar inom perioden som kan förstås som förberedelseperioden?

<i>Explosion av energi</i>	- Ökar frekvensen av personens aktiviteter vid något tillfälle?
<i>Läckage</i>	- Har personen i något sammanhang (till annan person eller på internet) uttryckt att den har för avsikt att genomföra ett attentat?
<i>Sista utväg</i>	- Har personen upplevt en livskris i relativ närtid, exempelvis blivit av med jobbet, separerat, nära anhörigs bortgång? - Säljer personen ägodelar som denna rimligtvis borde ha behov av? - Har personen spenderat alla sina ekonomiska medel?
<i>Direkt och explicit kommunikation</i>	- Har personen uttryckt specifika hot?

4.2 De tio karaktärstragen

Indikator	Frågor till materialet
<i>Missnöje och moralisk upprördhet</i>	- Ger personen uttryck för att vara förfördelad jämfört med andra? - Ger personen uttryck för att tillhöra en grupp som är orättvist behandlad? - Har personen upplevt sig dåligt behandlad av en person som är viktig för dem? - Har personen ekonomiska trångmål?
<i>Ideologisk inramning</i>	- Tillskriver sig personen till någon (våldsbejakande) ideologi?
<i>Misslyckat försök att närma sig den ideologiska gruppen</i>	- Har personen blivit nekad inträde i den grupp vars ideologi den tillskriver sig till? - Har personen blivit utkastad från gruppen? - Har personen lämnat gruppen på eget initiativ?
<i>Beroende av den virtuella gemenskapen</i>	- Deltar personen på internetforum som delar sina uppfattningar avseende ideologi? - Använder personen internet i syfte att efterforska taktiska eller strategiska aspekter i förberedelserna?
<i>Misslyckande att uppnå sina mål</i>	- Har personen nyligen förlorat jobbet eller hoppat av skolan? - Har personen haft, eller inom kort kommer uppleva, en större livsförändring? - Har personen upplevt att en förväntad karriärs- eller

personutveckling uteblivit?

<i>Förändringar i
tänkande och humör</i>	- Finns det indikationer på att personen blivit sämre på att ta till sig argument som går emot sin egen världsuppfattning (exempelvis tror på konspirationsteorier)?- Försöker personen övertyga andra om att sin egen världsåskådning är den enda rätta?- Har personen producerat egen propaganda?
<i>Misslyckande att bilda
varaktiga sexuellt
intima relationer</i>	- Är personen att betrakta som socialt isolerad?
<i>Psykisk störning</i>	- Har personen haft kontakt med psykiatrivården?- Har personen blivit diagnostiserad med någon psykiatrisk sjukdom?
<i>Kreativitet och
innovation</i>	- Finns det indikationer på att de <i>förberedelser</i> personen vidtar är originella eller nytänkande i någon aspekt?
<i>Tidigare
instrumentellt våld</i>	- Finns det information om att personen tidigare utsatt andra för instrumentellt våld*?
-

*Definition av instrumentellt våld: våld i syfte att uppnå ett mål, vilket kan ses i motsats till affektivt våld vilket utförs som svar på en provokation. Det instrumentella våldet kan förstås som en kontrollerad, beräknande handling, till skillnad från det affektiva vilket i större utsträckning präglas av spontanitet (Meloy 2006: 539-540).

5. Material

Materialet som denna analys grundar sig på är de offentligt tillgängliga domarna Skaraborgs tingsrätt B 4270-21, Göta hovrätt B 3112-22 samt Göteborgs tingsrätt B 13205-17 i vilka Tim Holmkvist har dömts, en dom i Förvaltningsrätten (Förvaltningsrätten i Jönköping 1013-18) samt ett antal av de förundersökningsprotokoll som låg till grund för domen i Skaraborgs tingsrätt 2022 (Aktbilaga 74, 75, 76, 77 och 78). Samtligt material är sålunda sådant som Polisen och Säkerhetspolisen insamlat och ansett tillräckligt relevant för att utgöra åtalet mot Tim Holmkvist. Det är med andra ord mycket sannolikt att det finns uppgifter som hade kunnat bidra med ytterligare information om Tim Holmkvists förehavanden som hade kunnat vara relevant för denna analys. Exempelvis finns med mycket stor sannolikhet ett informationsöverskott av det som Polisen insamlat inom ramen för förundersökningen som inte är med i förundersökningsprotokollet.

Ett enligt författarna bra argument för materialets tillräcklighet, i förhållande till analysens syfte, är att studien avser undersöka om Tim Holmkvist kan anses uppfylla de indikatorer som innefattas av TRAP-18, och att det endast behövs ett bevis som talar för indikatorns närvaro för att den ska anses uppfylld. Utifrån detta resonemang är det sannolikt att materialet, trots dess relativa bristfällighet, kan anses tillräckligt för att göra en analys utifrån TRAP-18. Det är möjligt att exempelvis intervjuer med Tim Holmkvist själv, anhöriga eller vänner till honom hade kunnat bidra med ytterligare kontext och material till analysen. Av resursskäl har detta inte genomförts inom ramen för denna studie.

6. Analys

Det finns olika sätt att kategorisera terrorism på, exempelvis ideologisk orientering, internationell eller nationell terrorism och aktörsdefinierade kategorier (Jackson m.fl. 2011: 152-153). Kategorierna utgörs ofta av dikotomier, men i verkligheten är komplexa fenomen såsom terrorism oftast inte så simplistiska som kategoriseringen vill påvisa. Kategoriseringen kan leda till att viktiga skillnader mellan, såväl som avgörande skillnader inom, kategorier döljs. Genom att tillskriva en aktör en särskild kategori och beskriva den utifrån kategorins karaktärsdrag är steget till ett antaget korrelationssamband mellan karaktärsdragen och terrorism inte långt borta - exempelvis att gå från att beskriva terrorister som högerextrema till att anta att högerextrema individer riskerar att bli terrorister. Med andra ord, kategoriseringen skapar illusionen att kategorins kriterier är de huvudsakliga påverkansfaktorerna för fenomenet. I verkligheten kan samma kriterier vara uppfyllda för flertalet andra aktörer som inte alls passar in i den aktuella kategorin (Ibid: 159-161).

Varningsteori och ovanstående resonemang om korrelationssamband kan återfinnas i de grundantaganden som TRAP-18 bygger på. För det första antar TRAP-18 ett antal kriterier vilka anses korrelera med risken för ensamagerande terrorister - antaganden om att sannolikheten för att en aktör ska genomföra ett terrordåd i närtid beror av ett antal faktorer (varningsbeteenden och karaktärsdrag). Om samtliga uppfylls ökar risken för att ett terrordåd kommer ske. För det andra bygger TRAP-18 på idéer tagna från varningsteorin, det vill säga att ett hotfenomen (ensamagerande terrorister) avger ett antal signaler innan terrordådet och att det är möjligt för myndigheterna att på förhand uppfatta dessa.

6.1 De åtta varningsbeteendena

6.1.1 Förberedelse

Vi anser att Tim Holmkvist uppfyller indikatorn *förberedelse*, vilken då handlar om huruvida personen gjort efterforskning och inskaffat material för ett attentat. Tim Holmkvist innehade stora mängder kemikalier och material som vanligen används för pyrotekniska blandningar, och som bland annat omfattas av EU-restriktioner och svensk lag (Aktbilaga 78: 10-16, 23-34). För hanteringen av de kemikalier Tim Holmkvist ägde hade han även införskaffat labbutrustning för kemikaliska processer och tillverkning av sprängämnen (Aktbilaga 78: 73). Vidare hade Tim Holmkvist en svartkrutsrevolver, till vilken han även hade gjutit kulor samt tillverkat svartkrutet till (Göta hovrätt 2022: 7; Skaraborgs tingsrätt 2022: 13, 15). Utöver svartkrutsrevolvern hade Tim Holmkvist 3D-printat vapen, där åtminstone ett av dem var funktionsdugligt vid Polisens tillslag (Aktbilaga 74: 479-484). Fler vapendelar hade tillverkats medelst 3D-printer, vilka anses vara tillståndspliktiga (Göta hovrätt 2022: 7), men vi anser inte

att det finns tillräckliga bevis på att dessa ska ha varit funktionsdugliga. Tim Holmkvist hade även tillgång till omkring 50 ton konstgödsel, vilket kan användas för att tillverka hemmagjorda bomber. Tim Holmkvist hade gjort specifika sökningar på det konstgödsel som han hade tillgång till, och som uppges vara av liknande slag som det konstgödsel Anders Behring Breivik använde i attentatet i Oslo (Aktbilaga 78: 73-74). Tim Holmkvist hade också införskaffat en skyddsväst, knivar, ghilliedräkt, ballistiska hjälmar, bildförstärkare samt ett hjälmfäste för en GoPro, vilket är en typ av kamera (Skaraborgs tingsrätt 2022: 16; Aktbilaga 74: 213-220). Från den finansiella inhämtning som gjorts noteras att Tim Holmkvist har köpt, utöver komponenter för tillverkning av vapen, skyddsutrustning och kemikalier vilka kan användas för att skapa sprängämnen, två knivar, slangbellor, utrustning för armborst, pilbågar och lasersikte (Aktbilaga 74: 175-183).

Tim Holmkvist har gjort mycket efterforskning kring vapen- och sprängmedelstillverkning samt kemi, sannolikt i syfte för sprängmedelstillverkning (Skaraborgs tingsrätt 2022: 14). Vid genomsökning av Tim Holmkvists dator återfanns fem filer med ritningar för vapentillverkning och fyra filer om sprängmedelstillverkning, däribland pansarbrytande ammunition, landminor och användning av sprängmedel. Dessutom fanns övningar för skytte, och Tim Holmkvist hade även en bok kring svartkrutsskytte (Skaraborgs tingsrätt 2022: 14-15; Aktbilaga 74: 199). Vidare visade Tim Holmkvists internethistorik att han besökt flera hemsidor tillägnade sprängmedelstillverkning, vapentillverkning och kemi, gjort flera sökningar på ingredienser till sprängämnen, samt gjort efterforskningar på YouTube (Aktbilaga 74: 186-190, 229-233). I tillägg till detta återfanns flertalet PDF-filer med instruktioner och metoder för att bedriva motstånd i nazismens namn, bland annat terrorism och mord. Tim hade också tre böcker om pyroteknik och sprängmedel, och en bok kring klorater och perklorater, vilka används till pyroteknik (Aktbilaga 74: 235-236). Vidare återfanns flera recept på explosiva varor och blandningar (Aktbilaga 74: 73). Tim har efterfrågat sprängämnen som kan användas för att skapa 40mm-granater på ett internetforum. Han har dessutom 3D-printat en del till ett vapen benämnt *CanzerFaust*, vilket uppges vara ett 66mm rekylfritt vapen (Aktbilaga 74: 207). Sannolikt är detta ett granatgevär eller pansarskott, med hänsyn till liknelsen vid det ursprungliga *Panzerfaust*, ett pansarskott som användes av Nazityskland under andra världskriget. Med anledning av att Tim Holmkvist hade tillgång till instruktioner för tillverkning av pansarbrytande ammunition är det här tänkbart att ett pansarskott eftertraktades.

Mot bakgrund av ovan nämnda omständigheter anser vi att Tim Holmkvist utan tvekan uppfyller indikatorn för *förberedelse*. Han har införskaffat mycket material för ett möjligt attentat, och han har gjort långtgående och omfattande efterforskningar kring hur materialet kan användas. Samtidigt finns det inget som pekar på att Tim Holmkvist har valt någon måltavla eller att han påbörjat någon mobiliseringsprocess. Han har sökt på Ringhals, uran och uranbomb, men det tycks vara mer inriktat på framställandet av sprängmedel snarare än val av måltavla (Aktbilaga 77: 89-90). Han har också sökt på Erik Nord som då var polischef för området Storgöteborg och efterforskat dennes adress och annan information om honom (Aktbilaga 74: 308-309). Det finns emellertid inte tillräckligt mycket information för att bedöma huruvida Erik Nord var en potentiell måltavla för ett attentat.

Har personen gjort inköp av materiel som kan användas för att utföra ett våldsdåd?	Ja
Har personen efterforskat möjliga måltavlor, exempelvis personer, organisationer eller installationer?	Ja
Har personen genomfört taktisk träning eller övat inför en möjlig attack?	Ja

6.1.2 Fixering

Enligt den rättspsykiatriska utredning som gjordes av Tim Holmkvist visade detta att han är autistisk, vilket bland annat tar sig uttryck i förekomsten av specialintressen vilka personen är väldigt fokuserad på, vilket kan göra att andra saker åsidosätts (Skaraborgs tingsrätt 2022: 28). Med tanke på att bostaden i förundersökningsprotokollet beskrivs som en sanitär olägenhet och att det rådde extrem oordning (Aktbilaga 74: 10), vilket vi betraktar som en underdrift då bostadens skick är minst sagt motbjudande, menar vi att detta uppvisar likheter med beskrivningen av fixering, nämligen att fixeringen sker på bekostnad av det sociala livet. Tim Holmkvist beskrivs som väldigt socialt tillbakadragen av sin chef på arbetsplatsen, men säger samtidigt att det inte uppkommit några brister i utförandet av arbetsuppgifterna (Aktbilaga 77: 9). Detta talar emot beskrivningen av fixering, indikatorns definition framhåller att fixeringen sker på bekostnad av arbetslivet. Samtidigt beskrivs fixering vara på bekostnad av sociala livet *eller* arbetslivet, vilket tillåter visst utrymme i tolkningen av varningsbeteendet. Av den anledningen kan vi inte avskryva fixering endast på basis av att Tim Holmkvists yrkesliv inte förefaller påverkat.

Tim Holmkvist är väldigt upptagen av högerextrema ideologier och tidigare attentatspersoner, och uttrycker ideligen fascination för dessa på de internetforum där han vistas (Aktbilaga 74: 332-355). Detta menar vi tyder på en fixering. Tim Holmkvist har levt isolerat och har inte haft någon kontakt, utöver kommunikation på internet, med andra människor än sin familj eller arbetskolligor, där kontakten med arbetskolligorerna endast varit arbetsrelaterad (Aktbilaga 74: 234; Skaraborgs tingsrätt 2022: 20, 28). Det sociala livet har därför varit lidande. I hans bostad råder oordning och det är extremt smutsigt. Samtidigt kan det sociala livet och skicket i bostaden vara en effekt av autism och behöver alltså inte nödvändigtvis förstås som ett uttryck för fixering. Däremot råder det stor diskrepans mellan Tims ideologiska inramning, vilken kommer behandlas nedan, och den sociala verklighet som råder, vilket är en nyckel till att förstå fixering. Den helhetsbedömning vi gjort är att Tim Holmkvist uppvisar varningsbeteendet *fixering*. Båda kriterierna för varningsbeteendet är uppfyllda, och vi menar att autism och fixering inte är ömsesidigt uteslutande, alltså att en autistisk person kan ha fixeringar, och möjligen är mer sannolik att ha fixeringar.

Spenderar personen orimligt mycket tid/engagemang på ett specifikt ämne?	Ja
Uttrycker personen starka åsikter kopplat till detta på internetforum?	Ja

6.1.3 Identifikation

Tim Holmkvist delar många likheter med tidigare attentatsmän, bland annat Anders Behring Breivik, Stephan Balliet och Brenton Tarrant. Några likheter mellan Tim Holmkvist och tidigare attentatsmän är den litteratur de tagit del av, den ideologi de varit knutna till, samt deras utrustning (Skaraborgs tingsrätt 2022: 21-22). Tim Holmkvist skriver i ett manifestliknande dokument att barns liv inte är heliga, och att bara för att barn har dött ogiltigförklaras inte de heroiska uppoffringarna som bland annat Timothy McVeigh, som utförde bombdådet i Oklahoma City 1995 där 168 människor dog, och Anders Behring Breivik eller deras likar gjort (Aktbilaga 76: 44; Skaraborgs tingsrätt 2022: 28). På chattjänsten Telegram har Tim Holmkvist en bild på Ted Kaczynski, även känd som Unabombaren, som profilbild (Skaraborgs tingsrätt 2022: 14). Vid flera tillfällen har Tim Holmkvist hyllat Breivik och tycks ha honom som förebild. Tim har även frekvent delat bilder på Breivik tillsammans med högnationalistiska budskap och hävdade att Breiviks gärningar ska ha varit nödvändiga och rättfärdigade. Även Brenton Tarrants attentat, moskéattacken i Christchurch 2019 där 51 dog, uppges vara rättfärdigat (Aktbilaga 74: 193, 333, 336, 338-339). Utöver explicita hyllningar eller beundran för tidigare gärningspersoner har Tim Holmkvist sparade videoklipp från Brenton Tarrants terrorattentat, Anton Lundin Petterssons attentat mot en skola i Trollhättan 2015, en propagandavideo för Atomwaffen Division vilket är en nationalsocialistisk högerextrem grupp, och filmer av Ku Klux Klans brännande av ett kors (Aktbilaga 74: 283-287). Stephan Balliet, attentatspersonen bakom skjutningen av en synagoga i tyska Halle 2019, hade innan sitt attentat skrivit ett manifest, vilket Tim Holmkvist har sparade på sin dator tillsammans med en bild på attentatet (Aktbilaga 74: 290-294).

Den skyddsutrustning Tim Holmkvist hade införskaffat, alltså hjälm, skyddsväst och bildförstärkare liknade tidigare nämnda gärningspersoners utrustning, där Anders Behring Breivik utförde sitt attentat iklädd skyddshjälm med visir och skyddsväst. Även Brenton Tarrant och Stephan Balliet använde sig, utöver skyddsutrustning, av kameror för att filma attentaten och sända dem live (Skaraborgs tingsrätt 2022: 21-22; Aktbilaga 74: 283, 290-291; Aktbilaga 78: 73). Vidare använde Stephen Balliet sig av 3D-printade vapen i attentatet mot synagogan (Skaraborgs tingsrätt 2022: 14).

Beskrivningen av varningsbeteendet *identifikation* innefattar bland annat hjältefantasier och beundrande eller identifierande med en tidigare attentatsperson. Bara det faktum att Tim Holmkvist beskriver Breiviks och McVeighs attentat som heroiska talar för att det föreligger hjältefantasier och beundrande av tidigare attentatspersoner. Detta stärks ytterligare av Tims intresse för vapen och att han använt en bild på Unabombaren som profilbild. Vidare var den utrustning Tim införskaffat mycket lik tidigare gärningspersoner, där framförallt fästet för en GoPro talar för identifiering med tidigare gärningspersoner, givet att skyddsutrustning även kan betraktas som en grundläggande faktor för ett attentat oavsett tidigare användning av attentatspersoner. Vi bedömer att det är sannolikt att Tim inspirerats till att filma eventuellt attentat och att 3D-printandet av vapen var inspirerade från Stephan Balliets tillvägagångssätt.

Anser personen sig tillhöra en specifik grupp eller rörelse?

Ja

Finns det indikationer på att personen liknar sig vid andra (exempelvis idoliserar tidigare terrorister)? Ja

6.1.4 Test av egen förmåga

Det finns inte särskilt mycket information som talar för att Tim Holmkvist ska ha testat sin egen förmåga, åtminstone inte enligt den beskrivning Meloy (2018: 2) ger av indikatorn, alltså att det ska vara en våldshandling för första gången någonsin som ska betraktas som en psykologisk övning inför attentatet, och även att det inte tycks vara relaterat till attentatet. Tim Holmkvist har testat att avfira ett vapen han tillverkat vid åtminstone fem tillfällen (Aktbilaga 74: 479-484; Skaraborgs tingsrätt 2022: 34). Vidare har han gjort provsprängningar i sin trädgård med de sprängämnen han tillverkat genom att gräva ner burkar fyllda med dessa och detonerat (Aktbilaga 77: 142-143). Testsprängningen är intressant att tolka i samband med att Tim Holmkvist online spekulerat i att ett effektivt sätt att spränga skolbarn hade varit att gräva ned 100 kg sprängämnen under skolans evakueringszon, starta skolans brandlarm och sedan detonera laddningen för att döda så många som möjligt. Tim har även online bett om råd för tillverkning av riktade sprängladdningar, då han upplever att sprängningar med svartkrut är för svaga. Dessa diskussioner och efterfrågan om råd ägde rum i närliggande tid till testsprängningen i trädgården (Aktbilaga 74: 207-212; Aktbilaga 77: 142-144).

Detta agerande passar, trots dess relevans för hotbedömningen av Tim Holmkvist, inte helt in på indikatorn *test av egen förmåga* i och med att det inte kan betraktas som våldshandlingar, och att de inte är relaterade till ett eventuellt attentat. Av den anledningen menar vi att det snarare bör betraktas som förberedelse snarare än ett test av egen förmåga. Sammantaget anser vi inte att Tim Holmkvist uppvisar denna indikator.

Har personen tidigare begått våldshandlingar inom perioden som kan förstås som förberedelseperioden? Nej

6.1.5 Explosion av energi

Vi har inga bevis på att Tim Holmkvist uppfyller denna indikator, vilket till stor del beror på att vi inte kunnat fastställa en grundnivå för Tim Holmkvists aktiviteter då det av förundersökningsprotokollet är svårt att utläsa någon form av kronologi i förloppet och Holmkvists aktiviteter.

Ökar frekvensen av personens aktiviteter vid något tillfälle? Ingen information

6.1.6 Läckage

Vi anser att indikatorn *läckage* är uppfylld, i och med att Tim Holmkvist vid flera tillfällen yttrat sig om tänkbara attentat, dock något spritt. Exempelvis skriver Tim online att rörbomber är väldigt användbara, hur de kan användas som handgranater, för försåtsminering och som sprängladdningar för svagare mål. I samma inlägg förklarar Tim hur nationalsocialisterna är systemets värsta fiende och att motstånd görs bäst genom våld (Aktbilaga 74: 334). I ett annat inlägg skriver Tim att han vill halshugga politiker och skjuta deras barn likt Breivik gjorde, och i ett annat lovordar han skolskjutningar (Aktbilaga 74: 338-341). Detta är bara några utdrag ur en rad inlägg med liknande inslag.

Har personen i något sammanhang (till annan person eller på internet) uttryckt att den har för avsikt att genomföra ett attentat?	Ja
---	----

6.1.7 Sista utväg

Inget tyder på att ett attentat var Tim Holmkvists sista utväg, i och med att ingen information funnits som pekat mot att indikatorn är uppfylld.

Har personen upplevt en livskris i relativ närtid, exempelvis blivit av med jobbet, separerat, nära anhörigs bortgång?	Nej
--	-----

Säljer personen ägodelar som denna rimligtvis borde ha behov av?	Nej
--	-----

Har personen spenderat alla sina ekonomiska medel?	Nej
--	-----

6.1.8 Direkt och explicit kommunikation

Vi har ingen information om att Tim Holmkvist ska ha kommunicerat något explicit hot till en tilltänkt måltavla eller någon polisiär myndighet, vilket till stor del säkerligen beror på att Tim inte fastställt något mål ännu.

Har personen uttryckt specifika hot?	Nej
--------------------------------------	-----

6.2 De tio karaktärsdragen

6.2.1 Missnöje och moralisk upprördhet

På Tim Holmkvists dator hittas en textfil som Polisen misstänker är utkast till Holmkvists egna manifest. Detta dokument består till viss del av kritik mot Polisen vilken Holmkvist menar

agerar hantlangare åt ”systemet” (Aktbilaga 74: 280-281). Andra textdokument som säkras vid den IT-forensiska undersökningen innehåller kritik mot det moderna samhället, maktfördelning samt personer vilka inte tar upp ”kampen” och som inte förstår nödvändigheten av hat och väpnat motstånd (Aktbilaga 74: 281). Återkommande teman i Holmkvists egenproducerade textfiler är en stark kritik mot samhället och det rådande samhällssystemet (Aktbilaga 74: 282). Holmkvist har även gjort ett inlägg på internetforumet funnyjunk.com där han uttrycker hat mot Polisen och staten, vilka Holmkvist upplever som förtryckare (Aktbilaga 74: 352). Mot bakgrund av detta anser vi att Holmkvist ger uttryck för att vara upprörd och missnöjd över det han upplever som ett ruttet system. Att Holmkvist anser att Polisen och staten är förtryckare indikerar att han tillhör en grupp som är orättvist behandlad eller kränkt av dessa förtryckare. Utifrån detta anser vi att indikatorn för *Missnöje och moralisk upprördhet* är uppfylld.

Ger personen uttryck för att vara förfördelad jämfört med andra?	Ingen information
Ger personen uttryck för att tillhöra en grupp som är orättvist behandlad?	Ja
Har personen upplevt sig dåligt behandlad av en person som är viktig för dem?	Ingen information
Har personen ekonomiska trångmål?	Ingen information

6.2.2 Ideologisk inramning

Frågan om ideologisk inramning är tämligen simpel att avgöra eftersom Holmkvist i sin bostad haft stora mängder högerextrem litteratur i form av böcker med nationalsocialistiskt budskap samt högar med flygblad från NMR och Nordfront (Skaraborgs tingsrätt 2022: 14). Dessutom finns det på Tim Holmkvists dator ett stort antal dokument, bilder och filmer med högerextremt innehåll, som exempelvis Stefan Balliets manifest (Skaraborgs tingsrätt 2022: 14-15). På Holmkvists dator hittas även dokument Polisen misstänker är utkast till Holmkvists egna manifest. Texten är obearbetad men resonerar kring vem som kan anses oskyldig och riktar kritik mot personer som följer ”systemet”. Texten innehåller även passager vilka hyllar Timothy McVeigh och Anders Breivik (Aktbilaga 74: 280-281). En stor del av bilderna som Holmkvist sparar på sin dator är propaganda för Atomwaffen Division, högerextrema memes eller SIEGE-propaganda. Bilderna uppmanar till våld eller till att skynda på (accelerate) samhällskollapsen, men ett intressant tillägg är att det även finns material som glorifierar Islamiska staten (Aktbilaga 74: 258). Materialet som påvisar Holmkvists ideologiska inriktning är rikt, omfattande och mycket tydligt högerextremistiskt orienterat, varför vi anser det klarlagt bortom allt rimligt tvivel att Holmkvist uppfyller indikatorn för *ideologisk inramning*.

Tillskriver sig personen till någon (våldsbejakande) ideologi?	Ja
--	----

6.2.3 Misslyckat försök att närma sig den ideologiska gruppen

Holmkvist var medlem i NMR men uppger själv att han lämnade gruppen då han inte var nationalsocialist och inte delar deras åsikter, att han inte uppskattade gruppens möten och kände sig obekväma i sociala sammanhang. Vidare menar Holmkvist själv att han var missnöjd med vad gruppen åstadkom, och att dess verksamhet mest bestod i att trakassera folk (Skaraborgs tingsrätt 2022: 15, 20). Vad Holmkvist själv uppger under förhör skiljer sig dock en del från det Polisen återfunnit på hans dator och vad han skrivit på olika internetforum. Bland annat skriver Holmkvist i ett textdokument som sparats på hans dator, vilket han sannolikt själv författat, att NMR som organisation är alltför passiv och har "anpassat sig till systemet" samt "aldrig faktiskt gör något för kampen" (Aktbilaga 74: 282). Holmkvist kritiserar vid flera tillfällen NMR för dess oförmåga att agera (Aktbilaga 78: 63, 70, Aktbilaga 77:30). Sammantaget anser vi att det är sannolikt att Tim Holmkvist lämnade NMR för att han ansåg att de inte var tillräckligt radikala eller handlingskraftiga.

Har personen blivit nekad inträde i den ideologiska grupp vars ideologi den tillskriver sig till?	Nej
Har personen blivit utkastad från gruppen?	Nej
Har personen lämnat gruppen på eget initiativ?	Ja

6.2.4 Beroende av den virtuella gemenskapen

Av förundersökningsmaterialet framgår det att Tim Holmkvist har spenderat mycket tid på diverse internetforum, och både deltagit i chattrådar om vapen såväl som mer ideologiskt inriktade diskussioner. Bland annat framgår det att Holmkvist lärt sig att 3D-printa vapen på olika internetforum (Aktbilaga 77: 109), samt besökt flertalet olika sidor där sprängämnestillverkning och högerextremism diskuteras (Aktbilaga 77: 147, Aktbilaga 74: 186). Dessa omständigheter påvisar otvetydigt indikatorns närvaro.

Deltar personen på internetforum som delar sina uppfattningar avseende ideologi?	Ja
Använder personen internet i syfte att efterforska taktiska eller strategiska aspekter i förberedelserna?	Ja

6.2.5 Misslyckande att uppnå sina mål

Vad som kan utläsas av förundersökningsmaterialet och domar är att Tim Holmkvist förefaller ha jobbat som lastbilschaufför och det finns inga konkreta indikationer på att han varit nära att förlora jobbet eller att andra livsförändringar varit nära förestående. Det som framkommer däremot är att Tim Holmkvist uppger sig ha ett stort vapenintresse och har ägnat sig åt sportskytte. Bland annat ville han gå en utbildning för att bli vapensmed, men denna utbildning lades ner (Skaraborgs tingsrätt 2022: 18). Vidare ansökte Holmkvist om jaktvapenlicens hos Polisen, en ansökan som Polisen avsåg 2018. Holmkvist överklagade Polisens beslut och

ärendet avgjordes i Förvaltningsrätten i Jönköping, vilken även den avslag Holmkvists överklagan. Till grund för Polisens och Förvaltningsrättens beslut redogörs för omständigheterna kring Holmkvists medlemskap i NMR samt att han vid tillfället var misstänkt för den misshandel han sedermera döms för (se 6.2.10). Polisen och Förvaltningsrätten ansåg därför att Tim Holmkvist inte var lämplig att inneha vapen (Förvaltningsrätten i Jönköping 2018: 1). Det är möjligt att föreställa sig att Holmkvist, mot bakgrund av sitt stora vapenintresse och autistiska personlighet, upplevde detta avslag som en stor personlig motgång.

Har personen nyligen förlorat jobbet eller hoppat av skolan?	Nej
Har personen haft, eller inom kort kommer uppleva, en större livsförändring?	Ingen information
Har personen upplevt att en förväntad karriärs- eller personutveckling som uteblivit?	Ja

6.2.6 Förändringar i tänkande och humör

Indikatorn *Förändringar i tänkande och humör* är något svår att kartlägga när det kommer till det material som förundersökningen och dom utgör. För att utröna huruvida en förändring i Tim Holmkvists tänkande sker krävs det någon form av normalbild eller tidslinje över Holmkvists beteende, vilket inte riktigt låter sig göras baserat på materialets innehåll. Den operationalisering av indikatorn som Meloy & Gill (2016: 43) använder avser återspegla “förändring i personens tänkande och känslor”, och att personen “är arg inför den kommande attacken”. Det kan tyckas uppenbart att dessa frågor är svåra att mäta då tanke- och humörsyttringar till stor del utspelar sig i individens inre, och det har i materialet inte återfunnits några bevis för att Holmkvists tankar eller beteende förändrats märkbart. Det är dock möjligt att denna indikator blir mer aktuell ju närmare i tid en förestående attack är.

Finns det indikationer på att personen blivit sämre på att ta till sig argument som går emot sin egen världsuppfattning (exempelvis tror på konspirationsteorier)?	Ingen information
Försöker personen övertyga andra om att sin egen världsåskådning är den enda rätta?	Ingen information
Har personen producerat egen propaganda?	Ingen information

6.2.7 Misslyckande att bilda varaktiga sexuellt intima relationer

Ganska lite information om Tim Holmkvists intima relationer framkommer av förundersökningsmaterialet och domarna. Vid ett tillfälle i tingsrättsdomen framkommer dock att Tim Holmkvists sociala kontakter under senare år inskränkt sig till den absolut närmsta familjen (till vilken föräldrar och en bror räknas) och att han inte i någon nämnvärd utsträckning

umgåtts med vänner, bekanta eller kollegor (Skaraborgs tingsrätt 2022: 20). Vidare gör Tim Holmkvist själv ett uttalande under ett förhör att han “aldrig tagit vare sig anabola steroider eller haft någon flickvän” (Aktbilaga 77: 193). Utifrån denna relativt knapphändiga information drar vi ändå slutsatsen att Tim Holmkvist inte haft några intima relationer samt att hans sociala umgänge förefaller varit så knapphändigt att det är berättigat att definiera Holmkvist som socialt isolerad.

Är personen att betrakta som socialt isolerad?	Ja
--	----

6.2.8 Psykisk störning

Av den särskilda personundersökning som genomfördes i samband med Tim Holmkvists rättegång framkommer att Holmkvist kunde misstänkas lida av allvarlig psykisk störning, och att den rättspsykiatriska bedömningar var att Holmkvist uppfyllde kriterierna för autism och depression (Skaraborgs tingsrätt 2022: 42). Vidare framkommer det av förundersökningsmaterialet att Holmkvist själv upplevt att han mått dåligt, att livet är meningslöst, att han övervägt att ta sitt eget liv samt att flera gånger velat hänga sig men varit för feg (Skaraborgs tingsrätt 2022: 10, 15, 18-20). Både depression och autism tas upp av Meloy & Gill som exempel på diagnoser som förekommit hos tidigare ensamagerande attentatspersoner (Meloy & Gill 2016: 43).

Har personen haft kontakt med psykiatrivården?	Nej
--	-----

Har personen blivit diagnostiserad med någon psykiatrisk sjukdom?	Ja
---	----

6.2.9 Kreativitet och innovation

Att försöka avgöra huruvida en attack som aldrig har skett har inslag av kreativt tänkande och innovation kan te sig som en utmaning, och det finns argument mot dessa typer av kontrafaktiska resonemang. En bör alltså hålla i minnet att Tim Holmkvist inte har (oss veterligen) genomfört någon form av terrorattack. Ändå syftar detta analysavsnitt till att utröna huruvida en sådan attack, om den begåtts av Tim Holmkvist, utifrån de förberedelser han vidtagit hade kunnat anses nydanande. Utifrån vad vi kan utläsa av Tim Holmkvists förberedelser finns det aspekter som av expertutlåtanden som gjorts i ämnet framstår som unika. Ett sådant är det utlåtande forensikern Armand Khan gör där han uttrycker att den SpaceJunk-pistol, ett av de vapen som Holmkvist 3D-printat, var den första pistolen han sett i den modellen (Skaraborgs tingsrätt 2022: 34-35). Även Tim Holmkvist själv resonerar kring att han tyckte att utvecklingsarbete med 3D-vapen var intressant och att han deltog i diverse olika internetforumsdiskussioner vilka behandlade vapenprototyper av olika slag, för att sedermera testa att även printa vapendelarna själv (Skaraborgs tingsrätt 2022: 37). Vidare argumenterar vi att konceptet med 3D-printade vapen överlag kan förefalla tämligen innovativt, men en av de personer som förekommer i Tim Holmkvists datamaterial och som genomförde en attack mot en synagoga i Tyskland, Stephan Balliet, hade hemtillverkade och 3D-printade vapen vilka

användes vid attentatet (Berger 2019). Sett ur detta perspektiv är Tim Holmkvists förberedelser närmast att betrakta som en *copycat*.

Finns det indikationer på att de <i>förberedelser</i> personen vidtar är originella eller nytänkande i någon aspekt?	Nej
--	-----

6.2.10 Tidigare instrumentellt våld

Huruvida Holmkvist anses ha använt tidigare instrumentellt våld anser vi att det inte finns några belegg för att han har. Holmkvist är förvisso dömd för våldsbrottslighet vid ett tidigare tillfälle då han 2018 dömdes till villkorlig dom och dagsböter för en misshandel som ägt rum i samband med att Holmkvist deltagit i en NMR-demonstration. Bakgrunden till detta var enligt dömande instans att en motdemonstrant gick fram till Holmkvist och spottade denne i ansiktet, varpå Holmkvist slog motdemonstranten med ett knytnävsslag i ansiktet. Händelsen bevittnades av poliser som närvarade vid demonstrationen (Göteborgs tingsrätt 2018: 4-6). Tingsrätten konstaterar att våldet föregåtts av en kränkande handling från målsägandens sida, samt att våldet som Holmkvist utsatt denna för var begränsat (Göteborgs tingsrätt 2018: 7-8).

Enligt den definition av instrumentellt våld som presenterades i *Operationalisering*, där spontant våld karaktäriseras av en föregående provokation, kan denna handling som Holmkvist dömdes för svårligen anses falla in i kategorin instrumentellt våld.

Det kan dock vara på sin plats att notera att denna iakttagelse bygger på det begränsade insamlade materialet med alla dess tillkortakommanden. Det är såklart fullt möjligt att Holmkvist ägnat sig åt avancerade former av upprepat instrumentellt våld utan för den skull att detta återfinns i det här studerade materialet. Dock måste författarna av denna studie sluta sig till konstaterandet att det utifrån denna undersökning inte framkommit några bevis på att indikatorn *Tidigare instrumentellt våld* är uppfylld i fallet Tim Holmkvist.

Finns det information om att personen tidigare utsatt andra för instrumentellt våld?	Nej
--	-----

6.3 Tolkning gjord av FOI

I domen i Skaraborgs tingsrätt framkommer det att Katie Cohen, vilken förefaller ha kallats in som expertvittne i sin egenskap av analytiker på FOI inriktad på frågor om våldsbejakande extremism och ensamagerande, gjort en TRAP-18-utvärdering vilken i stor korthet (och bristfällighet) presenteras i domsmaterialet (Skaraborgs tingsrätt 2022: 23-25). I aktbilaga 78 framställs en mer genomgående analys av samtliga indikatorer, varför det är oklart varför endast de åtta varningsbeteendena tas upp i domen. Nedan presenteras Katie Cohens resultat av sin analys av Tim Holmkvist utifrån TRAP-18 (Aktbilaga 78: 63-67).

Varningsbeteende

Värde

<i>Förberedelse</i>	Ja
<i>Fixering</i>	Oklart
<i>Identifikation</i>	Ja
<i>Test av egen förmåga</i>	Oklart
<i>Explosion av energi</i>	Nej
<i>Läckage</i>	Ja
<i>Sista utväg</i>	Nej
<i>Direkt och explicit kommunikation</i>	Nej

Karaktärsdrag	Värde
<i>Missnöje och moralisk upprördhet</i>	Ja
<i>Ideologisk inramning</i>	Ja
<i>Misslyckat försök att närma sig den ideologiska gruppen</i>	Ja
<i>Beroende av den virtuella gemenskapen</i>	Ja
<i>Misslyckande att uppnå sina mål</i>	Ja
<i>Förändringar i tänkande och humör</i>	Framgår ej
<i>Misslyckande att bilda varaktiga sexuellt intima relationer</i>	Ja
<i>Psykisk störning</i>	Framgår ej
<i>Kreativitet och innovation</i>	Ja
<i>Tidigare instrumentellt våld</i>	Nej

Vi kan konstatera att vår analys skiljer sig från Cohens i tre fall avseende varningsbeteendena (*fixering*, *test av egen förmåga* och *explosion av energi*) och ett fall avseende karaktärsdragen (*kreativitet och innovation*). I två av fallen har Cohen bedömt oklart eller nej (*test av egen förmåga* samt *explosion av energi*) där vår analys har visat på att det inte finns någon information om indikatorn eller nej när Cohen ansåg det oklart huruvida indikatorn kan anses uppfylld. De mest intressanta skillnaderna är sålunda de där Cohen ansett indikatorn *fixering* som oklart, medan vi anser den uppfylld, samt *kreativitet och innovation* där Cohen menar att den är positiv och vi menar på att den inte är det. Det är möjligt att de olika utfallen av denna och Cohens TRAP-18-analys beror på ett inneboende reliabilitetsproblem i verktyget, där de olika indikatorerna inte är tillräckligt konkretiserade i verktygets utformning varför varje

analytikens operationalisering och tolkning av indikatorers innebörd, och således även resultatet, kan skilja sig.

Det går att argumentera för att även vår studie dras med en variant av evidensproblematiken som diskuterades i *Tidigare forskning*. Då Tim Holmkvist inte är dömd för något terroristbrott och det inte är möjligt att förutspå huruvida han, om han inte blivit gripen, faktiskt hade fullföljt något terroristbrott föreligger även i denna studie utmaningarna med att utvärdera huruvida TRAP-18 effektivt sorterar ut de aktörer som är blivande våldsverkare. Det ska dock poängteras att denna uppsats syfte inte är att validera nyttan av TRAP-18, utan genom fallet Tim Holmkvist illustrera hur verktyget kan användas.

Av Skaraborgs tingsrätts dom framkommer det att Säkerhetspolisen haft intresse för Tim Holmkvist med anledning av att han tidigare varit medlem av NMR. Vidare har Säkerhetspolisen uppenbarligen noterat de ideologiska åsiktsyttringar som denne gjort på internet, såväl som hans (anmärkningsvärt stora, många och ovanliga) beställningar av kemikalier (Skaraborgs tingsrätt 2022: 12-13). Det är mot bakgrund av detta möjligt att ifrågasätta nyttan av att använda TRAP-18 för att specifikt identifiera möjliga ensamagerande terrorister då det är tydligt att det varit medlemskapet i en högerextrem som ursprungligen gjort myndigheterna uppmärksamma på Tim Holmkvist. Om Tim Holmkvist inte hade varit medlem av NMR, allt annat lika, hade identifieringen potentiellt skett i ett senare skede. Utifrån författarnas uppfattning av myndigheternas kontraterrorismarbete hade Tim Holmkvists övriga aktiviteter, såsom inköp av kemikalier och vapendelar samt omfattande aktivitet på extremistforum på internet i sig sannolikt lett myndigheternas uppmärksamhet till honom.

7. Slutsatser

7.1 De åtta varningsbeteendena

Varningsbeteende	Värde
<i>Förberedelse</i>	Ja
<i>Fixering</i>	Ja
<i>Identifikation</i>	Ja
<i>Test av egen förmåga</i>	Nej
<i>Explosion av energi</i>	Ingen information
<i>Läckage</i>	Ja
<i>Sista utväg</i>	Nej
<i>Direkt och explicit kommunikation</i>	Nej

7.2 De tio karaktärsdragen

Karaktärsdrag	Värde
<i>Missnöje och moralisk upprördhet</i>	Ja
<i>Ideologisk inramning</i>	Ja
<i>Misslyckat försök att närma sig den ideologiska gruppen</i>	Ja
<i>Beroende av den virtuella gemenskapen</i>	Ja
<i>Misslyckande att uppnå sina mål</i>	Ja
<i>Förändringar i tänkande och humör</i>	Ingen information
<i>Misslyckande att bilda varaktiga sexuellt intima relationer</i>	Ja
<i>Psykisk störning</i>	Ja
<i>Kreativitet och innovation</i>	Nej

Denna studie har haft som ambition att beskriva hur TRAP-18 kan användas för att identifiera och prioritera potentiella ensamagerande terrorister. Som analysen visat uppfyller Tim Holmkvist elva av 18 av indikatorerna i TRAP-18. Med hjälp av indikatorerna kan potentiella terrorister som identifierats bevakas, och när varningsbeteendena blir fler kan ärendet prioriteras upp. På så sätt kan indikatorerna ge en bra mät punkt för när en person av intresse börjar närma sig den operativa fasen av ett attentat, och då ingripa. På samma sätt kan ärendet bli vilande om förutsättningarna ändras och ett attentat inte bedöms sannolikt. Vad analysen av detta fall har visat på är att trots att Tim Holmkvist uppfyller den stora majoriteten av indikatorer som omfattas av TRAP-18 är det sannolikt endast ett fåtal av dessa som är relevanta för själva identifieringen och prioriteringen av hotet.

7.3 Diskussion

Det är sålunda möjligt att den inbördes prioriteringen av potentiellt ensamagerande terrorister kan vara behjälpt av verktyget TRAP-18, men vi ställer oss trots allt frågande till hur användbart verktyget är då de flesta av indikatorerna sannolikt kommer uppfyllas av långt många fler individer än de som faktiskt avser genomföra ett terrorattentat. Den studie Böckler m.fl. (2020) gjort är ur detta hänseende intressant då de menar att närvaron av tre av riskbeteendena (*förberedelse, test av egen förmåga och enda möjliga utväg*) var det som selekterade potentiella terrorister från övriga. Utifrån deras resonemang är det möjligt att kritisera relevansen av de övriga indikatorerna, och ifrågasätta om inte sökandet efter närvaro eller frånvaro av dessa 15 andra riskbeteenden och karaktärsdrag riskerar att utgöra brus för de myndigheter som avser identifiera, prioritera och hantera potentiella terrorister. Det faktum som slår författarna av denna studie är att Tim Holmkvists historik som NMR-medlem är det som får myndigheterna att identifiera honom, och hans inköp är det som gör att ärendet prioriteras. Verktyget är möjligen mer relevant i förhållande till individer där förutsättningarna för potentiell terrorism inte är lika uppenbara som ett medlemskap i en våldsbejakande organisation likt det NMR utgör. Författarna till denna studie resonerar att identifieringen och prioriteringen av hotaktörer skulle kunna vara behjälpt av TRAP-18 i dessa fall av mindre självmarkerande aktörer, men ställer sig fortfarande frågande till verktygets förmåga att identifiera personer som är potentiella ensamagerande terrorister och selektera bort de som inte är det. Vidare forskning på verktygets relevans behövs sannolikt för att utröna detta.

8. Referenser

- Agrell, W. 2013. Den svarta svanen och dess motståndare: Förvarningsaspekter på attentaten i Oslo och Utöya. Stockholm: Försvarshögskolan.
- Alvehus, Johan. 2023. Skriva uppsats med kvalitativ metod: en handbok. Tredje upplagan. Stockholm: Liber.
- Allely, Clare S. & Sammie J. Wicks. 2022. "The Feasibility and Utility of the Terrorist Radicalization Assessment Protocol (TRAP-18): A Review and Recommendations." *Journal of Threat Assessment and Management* 9: 218–59.
- Berger, Miriam. 2019. "The attack on a German synagogue highlights the threat posed by do-it-yourself guns". *The Washington Post*.
<https://www.washingtonpost.com/world/2019/10/11/attack-german-synagogue-highlights-threat-posed-by-do-it-yourself-guns/> (15 maj 2023).
- Brugh, Christine Shahan, Sarah L. Desmarais & Joseph Simons-Rudolph. 2023. "Application of the TRAP-18 Framework to U.S. and Western European Lone Actor Terrorists." *Studies in Conflict & Terrorism* 46(2): 183–208.
- Böckler, Nils, Mirko Allwinn, Carim Metwaly, Beatrice Wypych, Jens Hoffman & Andreas Zick. 2020. "Islamist Terrorists in Germany and Their Warning Behaviors: A Comparative Assessment of Attackers and Other Convicts Using the TRAP-18." *Journal of Threat Assessment and Management* 7: 157–72.
- Clemmow, Caitlin, Noemie Bouhana & Paul Gill. 2020. "Analyzing Person-Exposure Patterns in Lone-Actor Terrorism: Implications for Threat Assessment and Intelligence Gathering". *Criminology and Public Policy* 19(2): 451–82.
- Crenshaw, Martha. 1981. "The Causes of Terrorism." *Comparative Politics* 13(4): 379–99.
- Erlandsson, Åsa & J. Reid Meloy. 2018. "The Swedish School Attack in Trollhättan." *Journal of Forensic Sciences* 63(6): 1917–27.
- Esaiasson, Peter. 2012. *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 4., [rev.] uppl. Stockholm: Norstedts juridik.
- FBI = Federal Bureau of Investigation, u.å. *What We Investigate*. [Elektronisk]
Tillgänglig: <https://www.fbi.gov/investigate/terrorism>. Hämtdatum 2023-05-07.
- Fromkin, David. 1974. "The Strategy of Terrorism." *Foreign Affairs* 53(4): 683–98.
- Förvaltningsrätten i Jönköping. 2018. Dom 2018-06-05 i mål nr 1013-18.
- Goodwill, Alasdair & J. Reid Meloy. 2019. "Visualizing the Relationship among Indicators for Lone Actor Terrorist Attacks: Multidimensional Scaling and the TRAP-18." *Behavioral Sciences & the Law* 37(5): 522–39.

- Göteborgs tingsrätt. 2018. Dom 2018-01-29 i mål nr B 13205-17.
- Hartleb, Florian. 2020. *Lone Wolves: The New Terrorism of Right-Wing Single Actors*. Cham: Springer.
- Jackson, Richard, Lee Jarvis, Jeroen Gunning & Marie Breen-Smyth. 2011. *Terrorism - A Critical Introduction*. Red Globe Press.
- Lamont, Christopher. 2021. *Research Methods in International Relations*. 2 uppl. Thousand Oaks: SAGE Publications Ltd.
- Laqueur, Walter. 1986. "Reflections on Terrorism." *Foreign Affairs* 65(1): 86–100.
- Meloy, J. Reid. 2006. "Empirical Basis and Forensic Application of Affective and Predatory Violence". *Australian & New Zealand Journal of Psychiatry* 40(6–7): 539–47.
- Meloy, J. Reid. 2018. "The Operational Development and Empirical Testing of the Terrorist Radicalization Assessment Protocol (TRAP-18)." *Journal of Personality Assessment* 100(5): 483–92.
- Meloy, J. Reid, Alasdair Goodwill, Caitlin Clemmow & Paul Gill. 2021. "Time Sequencing the TRAP-18 Indicators." *Journal of Threat Assessment and Management* 8: 1–19.
- Meloy, J. Reid, Elmar Habermeyer & Angela Guldemann. 2015. "The Warning Behaviors of Anders Breivik." *Journal of Threat Assessment and Management* 2(3–4): 164–75.
- Meloy, J. Reid & Paul Gill. 2016. "The Lone-Actor Terrorist and the TRAP-18." *Journal of Threat Assessment and Management* 3(1): 37–52.
- Nationellt centrum för terrorhotbedömning. 2023. *Helårsbedömning 2023 - Sammanfattning*.
- Sjoberg, Laura, Grace D. Cook & Stacey Reiter Neal. (2009). Introduction. *Women, Gender and Terrorism*. i L. o. Sjoberg (Red.), *Women, Gender and Terrorism* (ss. 1-25). The University of Georgia Press
- Skaraborgs tingsrätt. 2022. Dom 2022-07-22 i mål nr B 4270-21.
- Säkerhetspolisen. 2023. "Bedömning av terrorhotet för 2023". <http://sakerhetspolisen.se/ovriga-sidor/nyheter/nyheter/2023-03-08-bedomning-av-terrorhotet-for-2023.html> (18 maj 2023).
- Teorell, Jan & Torsten Svensson. 2007. *Att fråga och att svara: samhällsvetenskaplig metod*. Stockholm: Liber.
- Ware, Jacob. 2020. *Testament to Murder: The Violent Far-Right's Increasing Use of Terrorist Manifestos*. International Centre for Counter-Terrorism. <https://www.jstor.org/stable/resrep23577>. Hämtdatum: 2023-5-04.